

Forfatter: Schandorph, Sophus

Titel: Udrag fra FRIGJORT (1896)

Citation: Schandorph, Sophus: "Vilhelm Vangs Studenteraar - Frigjort. - 1905", i Schandorph, Sophus: *Vilhelm Vangs Studenteraar - Frigjort. - 1905*, 1904-05, s. 366. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schandorph08-shoot-idm140271715439008/facsimile.pdf> (tilgået 24. september 2021)

Anvendt udgave: Vilhelm Vangs Studenteraar - Frigjort. - 1905

— Nej . . . de beviser, at De er forstokket.

— Vel muligt. Ligesom De paa Deres Side.

— Min Tro er den sande. Derfor véd jeg, at jeg er forløst og haver iført mig Guds fulde Rustning for at modstaa Djævelens snedige Anløb.

— Naa saa befinder De Dem vel ret godt derved? -

— Men jeg kan ikke taale, at andre, som haver modtaget Igenfødselsens Båd, falder i Djævelens Kløer.

Nu tog Skov Ordet:

— Trøst Dem, min Herre! Heldigvis er det længe siden den Herres Kløer og Hale er blevne klippede af.

— Med Gudsbespottere har jeg intet at tale, sagde Jyden vredt. Der er endogsaa Straf i den verdslige Lov mod dem, som bespottes Gud.

Kaptejnen sagde:

— Dog ikke endnu mod dem, som bespottes Fanden. Skønt han kunde snarere trænge til at beskyttes af den verdslige Lovs Arm. Men Gud trænger saamænd ikke til Lovparagrafer.

Den Logik gik over Prædikantens Forstand. Han vendte sig lige mod Alma og sagde:

— Hør . . . har De i Sinde at begaa Synd mod den Hellig Aand? Har De ikke tilhørt de hellige? Vil De lade Dem besnære af falsk hedensk Visdom? Vend tilbage til Herrens Hjord som det fortabte, men gønfundne Faar.

Ludvig Skovs Mund spidsede sig til en Vittighed. Alma tysede paa ham og sagde med fast Stemme:

— Jeg skal nok vide at finde den Vej, som passer for mig. Jeg har lidt nok i Deres Meningsfællers Kreds, hvor min Sjæl pintes, og min Fornuft kuedes. Jeg vil og kan være fri. Jeg kan i al Ydmyghed anføre nogle Ord af ham, hvis Billede De forvrænger. De lyder saaledes — De kan vel huske dem: Jeg har en Føde, som I ikke kender . . . Og De og Deres hører til dem, som binder de tunge Byrder og lægger dem paa Menneskenes Skuldre. I forvirrer enfoldige og troskyldige Sjæle ved at tvinge dem ind i Grublerier, som tager Magten fra dem. I gør dem vanvittige af Frygt for, at en Djævel, der er stærkere end Gud, skal forbitre dem Nutid og Fremtid. Jeg vil ikke have at gøre med Jer. Jeg er fri — jeg vil dyrke min Gud i alt det skønne, han har skabt: i Sang, i Digtning, i Kunst, i Tanke. Og jeg takker dem, som har ført mig ud fra Jeres Djævelmaneri

ud i den fri, store Natur, paa Mark, i Skov, blandt Blomster, under en solbestraaet fri Himmel.

Forbavsede betragtede Almas to Venner hende. Hendes Stemme lød med Vredens myndige Kraft. Men pludselig tav hun, blev blussende rød, stod stille et Øjeblik, flygtede saa i Løb ud af Stuen, som skræmmet ved Genlyden af sin Røst.

Lægprædikanten stod aldeles stum med aaben Mund og opspilede Øjne. Men han tog sig sammen, udstrakte Haanden mod Kaptejnen og Lægen og sagde:

— Jeg kræver Eder til Regnskab paa Dommens Dag for denne Kvindes Sjæl!

— Vel, gør det, sagde Kaptejnen.

— Jeg tegner mig som Endossent bag paa Vekselen, sagde Lægen.

Prædikanten gjorde en besværgende Gestus og gik. Da han passerede Gaardsrummet, rystede han paa Hovedet mod de helliges Gruppe, som laagsomt var rykket nærmere, ligesom en Duks i øverste Klasse i en Skole betegner for sine Kammerater, at Rektor har afslaaet Bønnen om Maanedsløv.

— Vi har dog behandlet den Mand hjærteløst, mumlede Kaptejnen, idet han saa efter ham. Vi kan ikke forlange, at han skal forstaa os, men vor Dannelse kræver, at vi skal forstaa ham.

Han faldt i Tanker, støttet paa det aabne Vindues Karm, og saa efter Skaren, der blev mindre og sortere, mens den fjærned sig.

Som henvendt til sig selv sagde han:

— Aa — den døende Digers Intonation til en Sang, han aldrig fik skrevet! „Lys over Landet! Det er det, vi vil.“ — Vi kommer heller aldrig videre i vor Levetid, Ludvig Skov! Den sorte Sky derhenne vokser stadig og truer med at gøre Landet mørkt for vort glade Folk . . . Hu, ha!

I det fjærne lød:

Bestænkede med Lammets Blod
i Himlen ind vi træde.

Kaptejn Hald slog Vinduet i.

— Himlen! Naa ja — dersom de endda kunde forklare sig selv og andre, hvad det er for en Himmel, blot kunde give et eneste Billede af det Liv, de siger, at de vil lide og stride for at naa. Skal Himmelbeboerne tæ sig som det fremstilles i Boitos „Mefistofeles“ og blive ved at synge paa et Par Noder i al Evig-